Sivistysvaliokunta

HE 161/2024 vp

Suomen Yrittäjien lausunto hallituksen esitykseen laiksi ammatillisen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

1. TÄRKEIMMÄT SUOMEN YRITTÄJIEN EHDOTUKSET

1) Ammatillisen koulutuksen uudistuksesta tehtävä kattava vaikuttavuusarviointi

2) Toiminnanohjauksen kokeiluihin edustava otos eri toimijoita

3) Peruskoulun 8. luokalle valtakunnalliset testit, joita voi hyödyntää lähtötasokertoimessa.

4) Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoitukseen sama kerroin kuin perustutkinnoissa

5) Työelämätoimikunnat mukaan toiminnanohjauskokeilun seurantaan ja arviointiin

2. YLEISET HUOMIOT

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. **Suomeen tulee kehittää sujuva, joustava ja ketterä jatkuvan oppimisen järjestelmä**, joka tukee työelämän muuttuvia tarpeita ja tarjoaa nuorille ja aikuisille opiskelijoille edellytykset sujuvaan työllistymiseen ja jatko-opintoihin.

Suomen Yrittäjät on osallistunut lain valmisteluvaiheessa ammatillista koulutusta koskevien hallitusohjelmakirjausten valmistelun seurantaryhmään. **Suomen Yrittäjät kannattaa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen, rahoitusmallin ja tuen järjestelmän uudistamista.**

Suomen Yrittäjät kiinnittää huomiota siihen, että ammatillista koulutusta on uudistettu myös kahdella edellisellä hallituskaudella. Sipilän hallituksen ammatillisen koulutuksen reformin ja Marinin hallituksen oppivelvollisuusuudistuksen jälkeen Orpon hallituksen uudistus tulee toteuttaa niin, että se tuo toiminnallista vakautta ja ennakoitavuutta oppilaitoskentän kehittämistyöhön yli hallituskausien. **Ammatillisen koulutuksen kentälle tarvitaan pitkäjänteistä kehittämistä.**

Osaaminen on Suomen suurinta pääomaa, josta kumpuavat kasvu ja kehitys. Jotta Suomi pääsee kestävän kasvun uralle, osaamisesta ja koulutuksesta ei saa jatkossa leikata. **Vain sivistynyt, osaava ja yrittävä Suomi voi menestyä ja huolehtia kansalaisistaan.**

Ammatillisen koulutuksen uudistusten kokonaisuus on merkittävä. Muutosten yhteisvaikutusta koulutuksen järjestäjien toimintaan on vaikea ennakoida, kun ammatilliseen koulutukseen toteutetaan samaan aikaan 120 miljoonan euron leikkaukset. Koska vaikutukset voivat olla hyvin epätasaisia eri koulutuksen järjestäjille, siirtymäsäädösten tulee tasata vaikutuksia riittävällä tavalla. Ohjeistukset tulee antaa ennakoinnin vuoksi riittävän ajoissa.

Uudistuksen aikana tulee tehdä jatkuvaa seurantaa ja systemaattista, kokonaisvaltaista, kaikki muutostekijät huomioon ottavaa vaikuttavuusarviointia.

3. SÄÄDÖSEHDOTUKSET

3.1. Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilu

Suomen Yrittäjät kannattaa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen uudistamista, järjestämislupamenettelyn keventämistä sekä opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjien välisen vuoropuhelun lisäämistä.

Suomen Yrittäjät kannattaa kokeilevaa ja tutkivaa kulttuuria ja pilotointia koulutuksen kehittämisessä. **Toiminnanohjauksen kokeilua tulee seurata, arvioida ja sen vaikutuksia tulee tutkia systemaattisesti.** Tulosten pohjalta on syytä luopua siitä, mikä ei toimi ja kehittää edelleen sitä, mikä näyttää toimivan.

Suomen Yrittäjät kannattaa koulutuksen järjestämislupien keventämistä ja nopeuttamista, jotta koulutuksen järjestäjät voivat vastata riittävän nopeasti ja ketterästi työelämän muutoksiin, alueelliseen työvoimapulaan ja osaamisen muutostarpeisiin. Tällä hetkellä tutkintojen järjestämislupaprosessi on liian hidas, koska se saattaa kestää useita vuosia.

Osaajapula on edelleen pienten ja keskisuurten yritysten merkittävä kasvun este. Elokuun 2024 yrittäjägallupin mukaan viidesosalle (21 %) pk-yrityksistä osaavan työvoiman puute oli yrityksen kasvun este. Noin kolmasosalla (32 %) pk-yrityksiä oli ollut vaikeuksia löytää

osaavaa työvoimaa. Osaajista oli eniten pulaa teollisuudessa (53 %). Osaajapulasta kärsittiin eniten Pohjois-Suomessa (42 %).

Esityksessä ehdotetaan ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilua, joka toteutettaisiin 1.1.2026-31.12.2033. Pilottiin otettaisiin mukaan enintään 40 koulutuksen järjestäjää, joiden järjestämisluvat korvattaisiin määräajaksi kokeiluluvilla. Suomen Yrittäjät kannattaa aluejakoa kokeiluun valittavien koulutuksen järjestäjien kriteerinä**. Kokeiluun tulee valita kattavasti eri tavoin profiloituneita, erilaisen taustan ja omistajapohjan omaavia, erikokoisia koulutuksen järjestäjiä joka puolelta Suomea.**

Kokeiluluvan saaneella ammatillisen koulutuksen järjestäjällä olisi pääsääntöisesti oikeus järjestää kaikkia ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja ja niin sanottua laajennettua oppisopimuskoulutusta niiden tutkintojen ja osaamisalojen osalta, joita koulutuksen järjestäjällä ei olisi kokeiluluvassaan. Suomen Yrittäjät kannattaa tätä ehdotusta.

Kokeilun aikana tulee varmistaa, että myös niillä koulutuksen järjestäjillä, jotka eivät ole mukana kokeilussa, tulee olla mahdollisuus nykyisten säädösten puitteissa kehittää toimintaansa alueellisten työelämän tarpeiden mukaisesti. **Kokeilun ulkopuolelle jäävien koulutuksen järjestäjien koulutustoiminnan laadun kehittämistä ei saa pitkän kokeilun aikana unohtaa.** Myös niiden toiminnan kehittämistä tulee tukea aktiivisesti. Tällöin eri alueiden yritykset ja työpaikat eivät joudu osaamisen riittävyyden suhteen eriarvoiseen asemaan.

Kokeilun myönteiset kokemukset on syytä laajentaa koko ammatillisen koulutuksen järjestäjäkenttään mahdollisuuksien mukaan jo ajallisesti pitkäkestoisen kokeilun aikana.

Ammatillisen koulutuksen toiminta ja tuloksellisuus vaikuttavat vahvasti alueen elinvoimaisuuteen ja elinkeinoelämään. Ammatillisen koulutuksen tulee tukea joustavasti elinkeinoelämän tarpeita ja mahdollistaa osaajien saaminen eri puolilla Suomea. Suomen Yrittäjät pitää kannatettavana, että piloteissa koulutusta voisi toteuttaa vapaasti myös työvoimakoulutuksena ja englannin kielellä.

Maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden ja yrittäjien lisääntyessä englanninkielisen koulutuksen tarve kasvaa. Se edistää muualta

tulleiden nykyistä nopeampaa kiinnittymistä koulutuksen ja työelämän kautta yhteiskuntaan. Suomen kieltä voi oppia niin osana opiskelua kuin työtä tehden. Suomen kielen taitojen jatkuvasta kehittymisestä on syytä huolehtia, koska se kiinnittää vahvasti maahanmuuttajataustaista työntekijää suomalaiseen yhteiskuntaan.

Työelämä ja alueelliset työelämätarpeet muuttuvat nopeasti. Ammatillisen koulutuksen järjestäjien tulee toteuttaa aktiivisesti työvoimapalveluihin liittyviä osaamis- ja koulutuspalveluita osana TE-uudistusta. Tähän tulee voida osallistua myös sellaiset koulutuksen järjestäjät, jotka eivät kuulu ammatillisen koulutuksen kokeilun piiriin.

3.2. Rahoitusuudistus

Suomen Yrittäjät kannattaa ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistamista, koska se parantaa ammatillisen koulutuksen rahoituksen ennakoitavuutta ja yksinkertaistaa rahoitusmallia. Suomen Yrittäjät painottaa, että Opetus- ja kulttuuriministeriön on syytä tuottaa koulutuksen järjestäjille laskentamalleja, jotka auttavat rahoituksen ennakointia muutostilanteessa.

Suomen Yrittäjät kannattaa esityksen mukaista laskennallista toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävää, suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävää perusrahoitusta sekä harkinnanvaraista rahoitusta.

Laskennallisen perusrahoituksen rahoitusosuudet muodostuisivat toteutuneista opiskelijavuosista, joiden osuus olisi 50 prosenttia, suoritetuista tutkinnon osista ja tutkinnoista, joiden osuus olisi 30 prosenttia, valmistuneiden työllistymisestä ja jatko-opiskelusta, joiden osuus olisi 18 prosenttia, sekä opiskelijapalautteesta ja työelämäpalautteesta, joiden osuus olisi yhteensä kaksi prosenttia.

Arviomme mukaan työllistymisen ja jatko-opintoihin pääsemisen painoarvon kasvu kannustaa ja ohjaa koulutuksen järjestäjiä kiinteään yhteistyöhön työelämän ja yritysten kanssa ja suuntamaan koulutustarjontaa työllistäville aloille. Tämä vahvistaa ammatillisen koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Suomen Yrittäjät ehdottaa, että jatko-opiskelupaikaksi katsottaisiin myös ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon suorittaminen. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot tulee nähdä erityisesti ammatillisen perustutkinnon suorittaneiden osaamis- ja koulutustason noston väylänä. Ne ovat korkeakoulututkintoon verrattuna kustannustehokas keino laajentaa ja

syventää osaamista. Toisin kuin korkeakoulututkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja voidaan suorittaa myös oppisopimuskoulutuksena.

Myös yrittäjät tarvitsevat jatkuvaa oppimista ja osaamisen kehittämistä menestyäkseen, kasvaakseen ja työllistääkseen alueensa ihmisiä. Yrittäjät rinnastuvat rahoitusmallissa työllisiin opiskelijoihin. Uusi rahoituslaki suosii voimakkaasti työttömien ja vailla aikaisempaa pohjakoulutusta olevien kouluttamista ja rankaisee työllisten sekä pohjakoulutuksen omaavien, kuten ammatinvaihtajien ja yrittäjien koulutusta.

Suomi on pienten yritysten maa. Yrittäjistä 72 % on yksinyrittäjiä, 96 % alle 10 hengen mikroyrityksiä. Tilastokeskuksen mukaan Suomessa on 178 000 yritystä, jotka työllistävät 1,4-4 henkilöä. Monityöllisiä, jotka toimivat samaan aikaan palkansaajina ja yrittäjinä, on kaikkiaan 136 000.

Pienet yritykset tarvitsevat valtion tukemia koulutusmahdollisuuksia, koska niillä ei ole mahdollisuutta erillisiin koulutusbudjetteihin. Suurimmat kasvun mahdollisuudet ovat kuitenkin nimenomaan pk-yrityksissä. Juuri niissä olisi potentiaalia työllistää uusia henkilöitä.

Suomen Yrittäjät haluaa kiinnittää huomiota koulutuksen järjestäjiin, jotka ovat keskittyneet jatkuvan oppimisen koulutukseen, erityisesti toimivien yrittäjien koulutukseen.

Näillä koulutuksen järjestäjillä rahoitus saattaisi pienentyä ilman muutosleikkuria yli viisi prosenttia. Tämän vuoksi lainsäädäntöön esitetään lisättäväksi pykälä, jonka tarkoituksena on tasata uudesta rahoitusjärjestelmästä johtuvia koulutuksen järjestäjäkohtaisia yli viisi prosenttia olevia suhteellisia muutoksia kolmena ensimmäisenä vuotena. **Suomen Yrittäjät kannattaa rahoituksen tasausjärjestelmän käyttöönottoa.**

Rahoitusmallia yksinkertaistetaan ja sen ohjausvaikutusta parannetaan karsimalla painotus- ja korotustekijöitä ja niiden kertoimia, sekä keskittämällä jäljelle jäävät kustannusvaikutuksia tasaavat painotus- ja korotustekijät opiskelijavuosirahoitukseen.

Toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävään perusrahoitukseen ehdotetaan lähtötasokerrointa, joka painottaa opiskelijoiden perusasteen päättötodistuksen arvosanojen keskiarvoa ja pohjakoulutustietoa.

Lähtötasokerroin painottaa rahoitusta heikommilla arvosanoilla ammatillisen koulutuksen aloittaviin opiskelijoihin, jolloin heidän ohjaukseensa voidaan kohdistaa riittävästi resursseja. **Suomen Yrittäjät kannattaa lähtötasokertoimen käyttöönottoa.**

Lähtötasokertoimen toimivuus edellyttää sitä, että hakijoiden arvosanat ovat vertailukelpoisia. On syytä huomioida, että kuntien ja koulujen arviointikäytännöissä ja -periaatteissa on ollut merkittäviä eroja. Opetushallituksen vuonna 2021 voimaan tulleiden päättöarvioinnin kriteerien toteutumista tuleekin seurata. Arvioinnin toteutumisesta tarvitaan lisätutkimusta.

Suomen Yrittäjät ehdottaa, että peruskoulun kahdeksannella luokalla suoritettaisiin osaamista varmistavat valtakunnalliset testit, jotka tarjoaisivat tärkeää palautetta oppimistuloksista ja mahdollisista kehityskohteista, joihin tulisi etsiä saman tien ratkaisuja. **Testituloksia voisi hyödyntää jatkossa myös ammatillisen koulutuksen rahoituksen lähtötasokertoimen kriteerinä.**

Ehdotuksessa **opiskelijapalautteen ja työelämäpalautteen** vaikutus rahoitukseen laskee 1,5 %:sta yhteen prosenttiin. **Suomen Yrittäjät ehdottaa niiden säilyttämistä ennallaan**, koska ne ovat ainoita koulutuksen laatuun liittyviä rahoituskriteereitä. Laadullisten kriteereiden painoarvoa ei olisi syytä laskea.

Työelämäpalautteen sisältöä ja toteuttamista tulee joka tapauksessa kehittää. Kyselyihin vastaaminen on ollut työnantajille ja yrittäjille liian vähäistä. Tämä on voinut johtua siitä, että kyselyjä tulee yrittäjälle ja työnantajalle liian monta ja liian usein. Kyselyjen määrää tuleekin vähentää ja sisältöä tulee kiteyttää vain oleelliseen.

Suomen Yrittäjät vastustaa ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoitusta alentavan tutkintotyyppikertoimen säilyttämistä. Tutkintotyyppikerroin palasi hallituksen esitykseen lausuntopalautteen jälkeen. Suomen Yrittäjät kannattaa hallituksen esitysluonnoksen ehdotusta ammatti- ja erikoisammattitutkintojen rahoituksen tutkintotyyppikertoimen ja siitä johtuvan rahoituksen leikkauksen poistamista.

Hallituksen luonnosesityksen mukaan osaamista syventäviä ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja olisi rahoitettu jatkossa samalla kertoimella kuin perustutkintoja. Tämä vaihtoehto kannustaisi koulutuksen järjestäjiä toteuttamaan aikuisille perustutkintojen sijaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, mikä olisi kustannustehokasta.

Suomen Yrittäjät ehdottaa, että määriteltäisiin selkeät poikkeuskriteerit, millä perusteella ammattitutkintojen ja erikoisammattitutkintojen koulutuksesta voitaisiin edelleen periä maksuja esimerkiksi silloin, kun koulutuksen järjestämisen kustannukset ovat suuria.

Kaiken kaikkiaan rahoitusmallin uudistamisen vaikutuksia on syytä tarkastella yhdessä muiden muutostekijöiden kanssa yhteisvaikutuksen

näkökulmasta. **Jatkossa tulee laatia jatkuvan oppimisen visio, joka kannustaisi nykyistä enemmän tarjoamaan myös tutkintoja pienempiä osaamiskokonaisuuksia, jotka vastaavat yritysten alueellisiin ja alakohtaisiin osaamistarpeisiin.**

3.3. Oppimisen tuki ja erityinen tuki

Suomen Yrittäjät kannattaa oppimisen tuen järjestelmän uudistamista koko koulujärjestelmää koskevana kokonaisuutena ja jatkumona. Tieto opiskelijan tuen tarpeesta tulee siirtyä joustavasti perusopetuksesta toiselle asteelle ja toiselta asteelta korkea-asteelle. Ajatus siitä, että jokaisella on oikeus tarvitsemaansa tukeen, on lähtökohtaisesti kannatettava.

Oppimista ja opiskelua hankaloittavat yleisimmin oppimisvaikeudet (lukemisen ja kirjoittamisen vaikeus, matematiikan vaikeus, hahmottamisen vaikeus) ja neuropsykiatriset vaikeudet (kuten keskittymisen, tarkkavaisuuden, toiminnanohjauksen, itsesäätelyn, aistitiedon käsittelyn, kommunikaation ja vuorovaikutuksen vaikeudet) sekä kielelliset erityisvaikeudet**. Tukitoimien toteuttamisessa ei saa unohtaa myöskään väkivaltaisesti käyttäytyviä lapsia ja nuoria, joille on tällä hetkellä liian vähän pienryhmäpaikkoja.**

Jotta saamme kaikki kynnelle kykenevät koulutuksen, ohjauksen tai kuntoutuksen kautta töihin, oppimisen tuen ja erityisen tuen tulisi toteutua sujuvasti ja oikea-aikaisesti varhaiskasvatuksesta korkeakouluun ja työssä tapahtuvaan jatkuvaan oppimiseen saakka. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuen tulee muodostaa kouluasteelta toiselle siirryttäessä yhtenäisen, katkeamattoman jatkumon. **Siirtymä peruskoulusta toiselle asteelle tulee varmistaa erityisen huolellisesti.**

Ammatillisen koulutuksen tukitoimien tulisi kohdistua niin nuoriin kuin aikuisiin opiskelijoihin. **Aikuisten oppimisen ja työssä suoriutumisen vaikeudet on syytä huomioida osana oppimisen tuen kehittämistä.**

Suomen Yrittäjät kannattaa sitä, että opiskelijalle annettava oppimisen tuki ja erityinen tuki kohdentuvat niin, että opiskelija saavuttaa tutkinnon tai tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Muu hoidollinen ja kuntouttava tuki tulee toteuttaa moniammatillisessa yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa.

Oppimisen tuen tarpeet on hyvä tunnistaa mahdollisimman varhain, ja tukea on hyvä saada mahdollisimman nopeasti tarpeen ilmentyessä. Tässä lakiesityksessä opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot korvattaisiin oikeudella oppimisen tukeen, joka on matalan kynnyksen tukimuoto. Muutos on kannatettava, koska se mahdollistaa oikea-aikaisen tuen saamisen entistä useammalle opiskelijalle.

Yrittäjät ja työnantajat kokevat, että heillä ei ole aina riittävästi osaamista ohjata tukea tarvitsevia opiskelijoita työssä oppimisessa. Tätä osaamista on syytä vahvistaa ja yhteistyötä oppilaitosten ja yritysten välillä syytä tiivistää, jotta tukea tarvitsevat menestyvät opinnoissa, saavat tutkintonsa valmiiksi, pääsevät työmarkkinoille ja työllistyvät.

Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on kasvanut viime vuosina. Suomen Yrittäjät pitää tärkeänä matalan kynnyksen tuen järjestämistä, jotta opiskelija saa tukea opintoihinsa mahdollisimman nopeasti. Kannatamme myös sitä, että erityisopettajan antaman opetuksen lisäksi opiskelija voi saada muun opetus- ja ohjaushenkilöstön opetusta ja ohjausta erityisopettajan konsultoimana. **Moniammatillista yhteistyötä on syytä tiivistää.**

3.4. Tilauskoulutus

Hallituksen esitysluonnoksessa tilauskoulutusta olisi rajoitettu voimakkaasti. Lausuntopalautteen perusteella tilauskoulutusta koskevat ehdotukset päätettiin poistaa hallituksen esityksestä ja valmistella jatkossa omana erillisenä kokonaisuutenaan. Suomen Yrittäjät kannattaa tätä ratkaisua.

Suomen Yrittäjät pitää tarpeellisena selkeyttää tilauskoulutukseen liittyvää ohjeistusta, jotta varmistetaan, että tilauskoulutukseen osallistuvat ja koulutuksia järjestävät toimijat ovat tietoisia oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Suomeen tarvitaan dramaattisen väestökehityksen ja osaajapulan vuoksi opiskelijaperäistä maahanmuuttoa ja siihen liittyvää kotouttamista. Yritysyhteistyö on yksi mahdollinen keino ratkaista asiaa. Koko prosessia ei voi jättää pelkästään julkisen sektorin harteille. Tarvitaan yritysten ja viranomaisten kiinteää yhteistyötä. Suomen Yrittäjät painottaa, että tilauskoulutuksen säädöksiä tulee tarkastella myös koulutusviennin näkökulmasta.

3.5. Muu ammatillinen koulutus

Hallituksen esityksen mukaan tutkintoon tai tutkinnon osaan johtamaton muu ammatillinen koulutus, joka syventää ja täydentää ammatillista osaamista, lakkautetaan kolmen vuoden siirtymäajalla, jonka aikana niistä voi vielä periä opiskelijamaksuja.

Suomen Yrittäjien mielestä **tarvelähtöistä muuta ammatillista koulutusta on syytä kehittää siirtymäajan kuluessa työelämää palveleviksi eri ammatillisiin tutkintoihin sopiviksi tutkinnon osiksi, mutta myös vielä pienemmiksi osaamiskokonaisuuksiksi** (täsmäkoulutuksiksi), jotka palvelevat suoraan työelämän, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten

tarpeita. **Suomen Yrittäjät ehdottaa, että tähän kehittämistyöhön varattaisiin harkinnanvaraista rahoitusta eduskunnan päättämien kohdennusten ja lisäysten perusteella.**

3.6. Työelämätoimikuntien tehtävät

Hallituksen esitysluonnoksessa työelämätoimikuntien toimintaan esitettiin merkittäviä muutoksia. Lausuntokierroksen jälkeen esitys vedettiin pois. Suomen Yrittäjät kannattaa tätä muutosta.

Työelämätoimikuntien tehtävät tulee valmistella huolellisesti yhteistyössä koulutuksen järjestäjien, työntekijöiden ja työnantajien edustajien kanssa.

Suomen Yrittäjien työelämätoimikuntien työstä saama palaute on ollut vaihtelevaa. Koulutuksen järjestäjien, toimialojen sekä tutkintojen suuren määrän vuoksi valtakunnalliset työelämätoimikunnat eivät ole kaikilta osin pystyneet toteuttamaan riittävän kattavasti niille osoitettua laadunvarmistuksen tehtävää.

Työelämätoimikunnat ovat nostaneet kuitenkin esille sen, että ammatillisen koulutuksen laatu vaihtelee. Työelämätoimikuntien tehtävien supistaminen ei saa tarkoittaa ammatillisen koulutuksen laadun arvioinnin ja kehittämisen heikentymistä, koska niihin on selkeä tarve. Laadun arviointiin ja kehittämiseen tulee löytää nykyistä tehokkaampia keinoja. Ammatillisen koulutuksen laadun jatkuva kehittäminen on keskeistä, jotta yrityksillä on tulevaisuudessa käytössään osaavaa työvoimaa.

Suomen Yrittäjien mielestä työelämätoimikuntien tärkein tehtävä on kehittää ammatillisen koulutuksen tutkintorakennetta, ammatillisia tutkintoja ja niiden perusteita yhteistyössä Opetushallituksen ja Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Koulutuksen järjestäjien, työntekijöiden ja työnantajien edustajia tarvitaan edelleen yhteiseen kehittämistyöhön saman pöydän ääreen. Ammatillisen koulutuksen laatua tulee kehittää myös tulevaisuudessa. Se on avain siihen, että yrityksillä on osaavaa työvoimaa myös jatkossa.

Nykyisiä toimikuntia on syytä osallistaa myös toimikuntien tehtävien uudistamisen valmisteluun, jossa on syytä huomioida myös samaan aikaan toteutuva ennakointiryhmien työn uudistaminen. **Suomen Yrittäjät ehdottaa, että nykyiset työelämätoimikunnat osallistuisivat ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilun seurantaan ja arviointiin.**

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät, Mikko Kinnunen, Koulutuspolitiikan asiantuntija